

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/339/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

49/2014. (II. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. május 7-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. február 25-én – dr. Kozma Ákos távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. május 7-én, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, melyben a következőket adta elő.

2013. április 17-én éjjel a panaszos otthonában aludt, amikor este 8 óra 40 perckor arra ébredt, hogy két rendőr áll a feje felett, azt ordítva, hogy „Keljen fel!”. A panaszos később megtudta, hogy a rendőrök felesége engedte be a lakásba, mivel a házaspár valamelyik lakótársa csendháborítás miatt értesítette őket. A panaszos szerint való igaz, hogy aznap este hangosak voltak feleségével, tekintettel arra, hogy mostanában vannak problémáik, ugyanakkor rögzítette, hogy tettelegességre nem került sor. Miután a rendőrök látták, hogy a panaszos teljesen felébredt, ráordítottak, hogy igazolja magát. A panaszos a helyzetet nem igazán értette, és nem tudta elképzelni, hogy mi lehet az intézkedés oka, ezért csak annyit mondott a rendőröknek, hogy ő itthon van. Erre kirángatták az ágyból, kezeit pedig hátrabilincseltek, majd mezítláb végigrángatták a lépcsőházon. A felesége a rendőrök utánuk sietett, és miután a panaszost már betuszkolták a szolgálati gépjárműbe, odaadta a rendőröknek a panaszos személyi igazolványát, lakcímkártyáját és a papucsát. A rendőrök a panaszost az iratok

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

átvételét követően sem engedték el, hanem bevitték a kerületi V. utcai rendőrkapitányságra. A rendőrautóban egyedül a panaszos ült hátul, de hátrabilincselte kezei miatt ide-oda csapódott az autóban, feje így többször az autó ablakának ütődött, amiért a rendőrök többször rákiabáltak, hogy ne csapkodja a fejét az ablakba.

A rendőrségen körülbelül 2 perc elteltével levették a panaszosról a bilincset, és miután sikerült a náluk lévő személyi igazolvány és lakcímkártya alapján a panaszos adatait rögzíteniük, 55 perc előállítást követően szabadon engedték. A panaszos kérte, hogy engedjék meg, hadd beszéljen a kapitánnyal, de rákiabáltak, hogy a kapitány elfoglalt. A panaszos az intézkedés okát, célját a mai napig nem tudja, arról sem írásban, sem szóban tájékoztatást nem kapott. A rendőrök magukat sem az intézkedés megkezdésekor, sem pedig később nem igazolták, jogairól nem világosították fel. Nem kértezték meg, hogy keletkezett-e sérülése, van-e panasza, a jegyzőkönyvben maguktól bekarikázták, hogy nincsen. A panaszos megjegyezte, hogy bilincs használatától a panasz előterjesztésének napjáig fáj a válla.

A panaszos beadványa mellékleteként eljuttatta a felesége által 2013. május 6-án tanúként tett nyilatkozatot, melyben tanúsítja, hogy a panaszost 2013. április 17-én papucs nélkül vonszolták le a lépcsőházba, s Ő utólag adta oda férje papucsát a rendőröknek, valamint tanúsítja, hogy az intézkedés közben a rendőrök számára már világossá vált, hogy a panaszos személyi igazolványa rendelkezésre áll.

A panaszos álláspontja szerint az intézkedés brutalitása azért is súlyos alapjogsérelmet valósított meg, mert már nyugdíjas, láthatóan idős és megviselt egészségű ember.

A panaszos ezt követően idézi beadványában a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-át, felsorolva az előállítás kötelező, és a rendőrök mérlegelési jogkörébe tartozó eseteit. A panaszos meglátása szerint előállításának nem volt jogszerű alapja, mert felesége az őt igazoló iratokat még az intézkedés helyszínén átadta a rendőröknek, tehát személyazonosságáról már a helyszínen meg tudtak volna győződni a rendőrök, ráadásul az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése alapján a panaszos – intézkedés során végig jelenlévő – feleségének nyilatkozata is elfogadható lett volna személyazonosságát illetően, amelynek beszerzése előállítás foganatosítása nélkül is kivitelezhető lett volna. A panaszos úgy véli, hogy az Rtv. 33. § (2) a) pontján túlmenően vele szemben a törvényben meghatározott más előállítási ok nem merülhetett fel, ezért az előállítás alaptalan és jogszerűtlen volt.

A panaszos szerint továbbá az intézkedő rendőrök az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdésében foglalt szükségesség és arányosság követelményét is megsértették, mivel személyazonosságának megállapítása a már említett okok miatt otthonában is lehetséges lett volna, ezért nem volt szükséges, és semmiképpen nem volt arányos őt csak és kizárólag ebből az okból személyes szabadságától megfosztani, és megbilincselve, gyakorlatilag meztláb a hatóság elé hurcolni. Ebből következik, hogy a rendőrök nem azt az intézkedést választották, mely az eljárás eredményességének biztosítása mellett rá nézve a legkisebb korlátozással jár. Mivel a rendőrök már a helyszínen meggyőződhetek arról, hogy a panaszos az intézkedés helyén életvitelszerűen tartózkodik, így – amennyiben ez szükséges lett volna – az intézkedés célját egy későbbi eljárási cselekményen való részvételre kötelező kiértékeléssel is elérhették volna.

A panaszos szerint a rendőrök vele szemben annak ellenére alkalmaztak bilincset, hogy ő ellenállást nem tanúsított, személyazonosságának igazolását pedig nem tagadta meg. A

rendőrök arra sem adtak lehetőséget, hogy a panaszos a hatóság előtt megfelelő ruházatban, cipőben jelenjen meg. A panaszos megismételve az őt ért megpróbáltatások felsorolását kijelentette, hogy a vele szemben alkalmazott bánásmód szükségtelenül durva, és nagyon megalázó volt.

A panaszos közel egy óras előállítása során meghallgatására, vagy bármely más eljárási cselekmény elvégzésére nem került sor. A panaszos csak feltételezni tudja, hogy személyazonossága megállapítása céljából vitték be a rendőrkapitányságra, ugyanakkor véleménye szerint az adatok ellenőrzése céljából fenntartott (egyébként minden alapot nélkülöző) előállítás 1 óras időtartama mindenképpen túlzó volt.

A B. város illetékes kerületi rendőrkapitányságától kapott igazolás továbbá tévesen tartalmazza a Testülethez fordulás határidejét, hiszen 2013. január 1-je óta nem 8, hanem az intézkedéstől számított 20 napon belül lehet a Testülethez fordulni. Ezzel a panaszos szerint, az ő, és vélhetően valamennyi olyan személy tisztességes eljáráshoz való jogát megsértették, akik rajta kívül ilyen igazolást kaptak a rendőrkapitányságtól, hiszen amennyiben a panaszos nem tájékozódik maga utólag a panasztétel valódi határidejétől, nem lett volna módja határidőben panaszt tenni.

Beadványa végén a panaszos kérte a Testület eljárásának lefolytatását, illetve hozzájárulását adta ahhoz, hogy a Testület – amennyiben állásfoglalásában azt állapítja meg, hogy a panaszban foglalt intézkedés vagy cselekmény alapvető jogait nem, vagy csak csekély mértékben sérti – a panaszt további kivizsgálásra az eljárást fogatosító rendőri szervhez áttegye.

2) A panaszos a beadvány mellékleteként a következő dokumentumokat juttatta el a Testülethez.

a) A B. város illetékes kerületi rendőrkapitányságán 2013. április 17-én készült igazolás szerint a panaszos 20 óra 40 perctől 21 óra 35 percig személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés fogatosítása miatt a rendőrkapitányság épületében tartózkodott.

A dokumentumon bekarikázva jelölték, hogy a panaszosnak az előállítás időtartama alatt panaszja nem keletkezett, a panasz megjelölésére biztosított részt pedig az űrlapon kihúzták. Az igazoláson a panaszos és a fogvatartásért felelős személy aláírása szerepel, a panaszos pedig aláírta, hogy az igazolás egy példányát átvette. Az igazoláson szereplő tájékoztatás szerint az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőri intézkedéssel szemben az intézkedéstől, illetőleg a jogsérelemtől történő tudomásszerzéstől számított 8 napon belül terjeszthető elő panasz a Testületnél, illetve az Rtv. 93/B. § (1) bekezdése alapján az intézkedéstől számított 30 napon belül az intézkedést fogatosító rendőri szervnél, mely a panaszt közigazgatási eljárásban bírálja el. Az igazoláson az Alapvető Jogok Biztosa, illetve a Magyar Helsinki Bizottság elérhetőségei szerepelnek, a Testülettel kapcsolatban viszont egyéb információ nem lelhető fel rajta.

b) A panaszos továbbított ezen túlmenően egy a felesége által kézzel írt, „Tanúsítvány” elnevezésű iratot, mely 2013. május 6-án készült. A dokumentumon a panaszos felesége rögzítette, hogy 2013. április 17-én 19 óra 15 és 25 perc között veszekedtek férjével, miután ő lefeküdt aludni. 20 óra 40 perckor jöttek a rendőrök, akik férjét egy csendháborítás miatt tett bejelentéssel kapcsolatban keresték. A panaszos felesége a rendőröket férje hálószobájához vezette. A két rendőr többször felszólította a panaszost, hogy igazolja magát, aki

megkérdezte, hogy miért keresik. Mivel a panaszos 2-3 percen belül nem tudott igazolványt felmutatni, a két rendőr kezeit együttes erővel hátracsavarta, megbilincseltek, és meztláb kivonszolták a rendőrautóba. A panaszos felesége utólag vitte le a papucsot férjének, miközben az is kiderült, hogy az igazolvány a férje ruházatában volt. Férje 21 óra 15 perckor érkezett haza.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Testület megkeresésére a B. város érintett kerületi rendőrkapitánysága Rendészeti Osztályának r. hadnagy rendfokozatú térfigyelő parancsnoka készített parancsnoki kivizsgálást.

A r. hadnagy jelentette, hogy 2013. április 17-én 20 óra 56 perckor bejelentés érkezett a kerületi rendőrkapitányság ügyeletére a panaszos felesége részéről. A bejelentés adatai alapján családi vita alakult ki férje és közöttük, melyhez rendőri segítséget kért.

Az ügyeletre érkező telefonos bejelentés alapján az Rtv. 13. §-ában rögzített intézkedési kötelezettségre figyelemmel rendőri egységet irányítottak a helyszínre. A RobotZsarú Neo ügyeleti moduljában regisztrált bejelentő lap adatai szerint a rendőri egységet 20 óra 56 perckor küldték ki a helyszínre. A kiküldött „Kaméleon 12”-es hívójelű tagállomás a térfigyelő szolgálat egyik kivonuló egysége, melyben egy fő rendőr és egy fő közterület-felügyelő lát el közös közterületi szolgálatot, jelen esetben N. K. közterület-felügyelő érkezett ki a helyszínre, egy r. őrmester társaságában. A küldési lap adatai alapján a tagállomás 20 óra 59 perckor kezdeményezett intézkedést. A helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, aki elmondta, hogy férje részegen érkezett haza, fenyegetőzött, és agresszív viselkedése miatt kért rendőri segítséget.

Az intézkedés során a panaszos a lakásban tartózkodott. A férfi nyugodtan viselkedett, azonban még mindig erősen ittas állapotban volt. Az intézkedő rendőr igazolásra szólította fel, melynek nem tett eleget, mert nem találta igazolványát. Az intézkedés során a panaszos többször megkérdezte az intézkedés célját, és közben feleségét is szidalmazta. A r. őrmester felszólította, hogy keresse meg igazolványát, melynek nem tett eleget, majd „több alkalommal kabátját az intézkedő rendőr mellé dobta földre”, azzal a felkiáltással, hogy „keresd meg te”. Ekkor a r. őrmester őt a „Törvény nevében!” figyelmeztetés előrebocsátásával felszólította, hogy igazolványát adja át, azonban erre a panaszos azt válaszolta, hogy „nem adom”,

A fentiek hatására a r. őrmester a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert alkalmazott, arccal a falhoz támasztotta, majd közölte vele, hogy őt igazolás megtagadása miatt, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 216. §-ának (1) bekezdése alapján, jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt a kerületi rendőrkapitányságra előállítja.

Az intézkedés alá vont személyt a rendszeresített bilincsel szökésének megakadályozása, valamint – korábbi agresszivitására való tekintettel – támadásának megelőzése érdekében

hátra helyzetben megbilincselte. A bilincselés időtartama 20 óra 50 perctől 21 óra 05 percig tartott. A rendőrkapitányságon az előállító helyiségben őt nem helyezték el, tekintettel arra, hogy adatait megállapították. Az intézkedő rendőr az előállítás során a panaszos részére a kellő jogi felvilágosítást megadta, az előállítás időtartamáról szóló igazolást átadta, melyet a panaszos aláírásával igazolt.

Az intézkedést a szolgálatirányító r. főtörzsszázlós parancsnok jog- és szakszerűsítette.

A RobotZsaru rendszer adatai szerint a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint igazoltatták, mely tanúsítja, hogy az intézkedő rendőr a körözési rendszerben ellenőrizte az intézkedés alá vont személyt.

A r. hadnagy hozzátette, hogy a panaszos feleségének bejelentése alapján B. város illetékes kerületi rendőrkapitánysága eljárást folytat, mert P. L.-né arról nyilatkozott, hogy őt férje kényszerítette panaszlevél megírására a rendőri intézkedéssel kapcsolatban. A r. hadnagy a panaszos felesége bejelentésének egy példányát kivizsgálásához mellékelte.

A panaszossal szemben szabálysértési eljárás van folyamatban B. város érintett kerületi rendőrkapitányságának Igazgatásrendészeti Osztályán a Szabs. tv. 207. § (1) bekezdése szerint minősülő, személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettségek megszegése miatt.

A r. hadnagy rögzítette, hogy az intézkedés során a rendőr a 10 M mintázatú bevetési egyenruhában látott el szolgálatot, illetve viselte a szolgálati láthatósági átvétőt is az előírt ékítményekkel, tehát őt az egyenruhája és a jelvénye igazolta. A r. hadnagy hivatkozik az Rtv. 20. § (1) bekezdésének a) pontjára, mely szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye igazolja, és hozzáteszi, hogy az intézkedés alá vont személy nem kérte, hogy a rendőr igazolványával és jelvényével, valamint neve megadásával külön igazolja magát.

Az intézkedő rendőr a r. hadnagyot szóbeli meghallgatása során tájékoztatta, hogy ő még a lakásban többször felszólította az előállított személyt, hogy papucsát vegye fel, mivel elő fogják állítani a kerületi rendőrkapitányságra. A kérésnek a panaszos nem tett eleget, pedig ez saját érdekét szolgálta volna. A r. hadnagy úgy véli, hogy „ha az előállított lábbeli nélkül kíván közlekedni, az intézkedő rendőr nem kényszerítheti annak felvételére”, ezért ez a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről szóló jelentésbe sem került bele.

Az előállítás az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján került foganatosításra, miszerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. A panaszost az intézkedés során többször felszólították a törvény nevében, hogy igazolja magát, és figyelmeztették az igazolás megtagadásának törvényi következményeire, ő azonban nem volt hajlandó a felszólításnak eleget tenni. Ezt követően őt az intézkedő rendőr tájékoztatta az előállítás foganatosításáról, továbbá arról, hogy hova történik az előállítás, ezt pedig a személyes szabadság korlátozásáról szóló jelentésben rögzítették is.

Az intézkedő rendőr szóbeli meghallgatásakor elmondta, hogy mindvégig nyugodtan és normál hangnemben beszélt az intézkedés alá vont személlyel, azonban a panaszos erősen

ittas állapota miatt többször nem értette az elhangzottakat, ezért az intézkedő rendőr felszólításait és közlendőit többször, valamivel hangosabban is megismételte, hogy a panaszos megértse.

A bilincselésre jelen esetben a szökés megakadályozása és az esetleges támadás megelőzése érdekében került sor, az Rtv. 48. §-ának b) és c) pontjai alapján a panaszos agresszív fellépése, valamint ittassága miatt. A bilincselés addig tartott, amíg az szükséges volt, 20 óra 50 és 21 óra 05 perc közötti időtartamban.

A rendőrkapitányságra való szállítás közben a panaszos biztonsági övét az intézkedő rendőr nem csatolta be, mivel végig mellette ült a közterület-felügyelet szolgálati gépjárművének hátsó ülésén. A járművet a közterület-felügyelet munkatársa vezette. Az az állítás tehát, hogy a panaszos egyedül foglalt helyet a hátsó ülésen, nem felel meg a valóságnak.

Az előállított személy megkapta a tájékoztatást panasztételi lehetőségeiről, melyet aláírásával igazolt is. A panaszos nem jelezte, hogy a kapitányságvezetővel beszélni kívánna, sőt, amikor az Ügyeletes Tiszt nyilatkoztatta esetleges panaszairól, akkor sem közölte igényét. A r. hadnagy hozzáfűzte, hogy a kapitányságvezetőnek minden hónap első hétfőjén van fogadónapja, melyre előzetes egyeztetés alapján bárki bejelentkezhet – a panaszos ezzel a lehetőséggel nem élt. Az előállítás során az előállított személyt esetleges sérüléseivel, panaszaival kapcsolatban minden esetben nyilatkoztatják az erre rendszeresített nyomtatványon, melyet aláírásával is ellát. Ezt a nyomtatványt jelen esetben is kitöltötte a panaszos, melyet a r. hadnagy az iratokhoz csatolt.

A r. hadnagy kivizsgálása során a rendelkezésére álló dokumentumok alapján megállapította, hogy a panaszossal szemben foganatosított személyes szabadságot korlátozó intézkedés az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése, az Rtv. 33. § (2) a) pontja, az Rtv. 47. §-a, illetve az Rtv. 48. §-ának c) pontja alapján jogszerű és szakszerű volt, valamint az Rtv. 15. §-ának (1)-(2) bekezdésében rögzítetteknek megfelelően arányos volt.

2) A küldési napló adatai szerint P. L.-né mobiltelefonon tett bejelentése alapján, 20 óra 56 perckor irányítottak rendőröket a panaszos otthonához, családi vita miatt. A küldési napló a bejelentés megtételéhez használt mobiltelefon számát tartalmazza, és rögzíti, hogy a bejelentés 20 óra 50 perckor történt. A napló szerint a rendőrség 20 óra 59 perckor érkezett a megadott címre, ahonnan egy fő előállítására kellett intézkedni.

3) B. város illetékes kerületi rendőrkapitányságának Rendészeti Osztály Őr- és Járőrszolgálati Alosztályán 2013. április 17-én készült jelentés az előállítás végrehajtásáról, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásáról.

A jelentés szerint 2013. április 17-én a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján előállították, mivel az igazolást megtagadta. A kényszerítő eszköz alkalmazására a panaszos otthonában került sor – a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszerrel éltek, illetve őt az Rtv. 48. §-ának c) pontja alapján, szökés megakadályozása érdekében megbilincseltek. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés történt. A bilincset 20 óra 50 perc és 21 óra 05 perc közötti időpontban kellett a panaszosnak viselnie. A rendőri intézkedés során sérülés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett.

A jelentés szerint az intézkedő r. őrmester az intézkedés napján, 20 óra 00 perc és 08 óra 00 perc közötti időben térfigyelő szolgálatot látott el a kerületi rendőrkapitányság illetékességi területén, Kaméleon 12-es hívóval. Szolgálatának teljesítése során, 20 óra 30 perckor a r. törzsőrmester rendfokozatú Ügyeletes Tiszt utasítására megjelent a panaszos otthonánál, mivel onnan bejelentés érkezett „családi balhéről”.

A r. őrmester a helyszínen megjelenve felvette a kapcsolatot a bejelentővel, P. L.-nével. A bejelentő elmondta, hogy férje részeg állapotban érkezett haza, és szóban többször megfenyegette őt, mivel kinyilvánította nemtetszését. P. L.-né megijedt agresszív férjétől és értesítette a rendőrséget.

A r. őrmester a lakásban megtalálta a panaszost, aki akkorra már lenyugodott, majd igazolásra szólította fel. Mivel erősen ittas állapotban volt, így azt nem találta, de többször kérdőre vonta az intézkedés célját és a feleségét szidalmazta. A r. őrmester őt felszólította, hogy keresse meg az igazolványát, de erre ő kabátját több alkalommal mellé dobta le, mondván, „keresd meg te”. Ekkor a r. őrmester őt felszólította az igazolvány átadására, és figyelmeztette, hogy elő fogja állítani a rendőrkapitányságra. Erre a kijelentésére a panaszos azt a választ adta, hogy nem adja. Ezután a r. őrmester „elsődleges testi kényszerít” alkalmazott, majd a falhoz támasztotta, és közölte vele, hogy elő fogja állítani a kerületi rendőrkapitányságra. A r. őrmester szolgálati bilincseléssel először a panaszos jobb kezét, majd a bal kezét bilincselte meg, hátsó helyzetben. A bilincset a kapitányságra való előállításig alkalmazta, szökés megakadályozása céljából. A rendőrkapitányságon a panaszost sérülés- és panaszmentesen átadta az ügyeletesnek, akinek engedélyével részére az előállításról szóló igazolást kitöltötte. A panaszos fogdai elhelyezése nem volt szükséges.

A panaszos adatait bemondás alapján ellenőrizte le, azok a valóságnak megfeleltek. A r. őrmester a panaszost körözésben leellenőrizte, abban nem szerepelt. Az intézkedés során jelen volt N. K. közterület felügyelő. A r. őrmester a panaszost tájékoztatta, hogy vele szemben az igazolás megtagadása miatt szabálysértési feljelentést tesz. Az előállítás oka 21 óra 35 perckor szűnt meg, ekkor lett a panaszos szabadon bocsátva.

A jelentéshez csatolt parancsnoki kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása és előállítása jog- és szakszerű volt, ami elmondható a kényszerítő eszköz alkalmazásáról is, az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdésében rögzített arányossági kritérium pedig teljesült.

4) A rendőrkapitányságon a panaszos 2013. április 17-én, 21 óra 35 perckor nyilatkozatot is tett, melyben aláírásával hitelesítve kijelentette, hogy sérülése az előállítás során nem keletkezett, panasz az előállítással kapcsolatban nincs, őt pedig az előállítással és az ott-tartózkodással kapcsolatos jogiról és kötelezettségeiről, valamint jogorvoslati lehetőségeiről tájékoztatták. A nyilatkozat szerint a panaszos az előállítóból panasz- és sérülésmentesen távozik, „külsérelmi nyom nincs”.

A kapitányság csatolta továbbá a panaszos személyes szabadságának korlátozásáról szóló igazolást, melyet a Testület jelen állásfoglalás I. részében már ismertetett.

5) A rendőrkapitányság mellékelte továbbá B. város illetékes kerületi rendőrkapitányságának

szabálysértési hatóságként 2013. április 26-án meghozott határozatát, melyben a panaszost személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése szabálysértés elkövetése miatt ötvenezer forint pénzbírsággal sújtotta.

6) A Testületnek rendelkezésére állt továbbá egy jegyzőkönyv, mely a panaszos feleségének 2013. május 9-én, a rendőrkapitányság Készenléti Alosztályán tett bejelentését rögzíti.

P. L.-né azért fordult a rendőrkapitánysághoz, mert férje (a panaszos) arra kényszerítette, hogy írjon egy olyan hivatalos iratot, melyben tanúsítja, hogy két rendőr, aki 2013. április 17-én, 20 óra körüli időben vele szemben intézkedett, jogszerűen állította elő B. város egyik kerületi rendőrkapitányságára.

A bejelentő elmondta, hogy férjével, a panaszossal szemben a megjelölt időpontban rendőri intézkedés történt. Erre azért került sor, mert a férje őt ittas állapotban kizavarta lakásukból, egy esetben pedig jobb felkarját megütötte és azt kiabálta, hogy ha nem megy ki a lakásból, úgy hátba vágja, hogy kiköpi a tüdejét. Mivel a bejelentő nagyon megijedt a panaszostól, rendőrt hívott a helyszínre. A rendőrök a helyszínen igazoltatták a panaszos férjét, de mivel nem tudta igazolni magát, előállították az illetékes kerületi rendőrkapitányságra. A panaszos nagyjából egy órát töltött a rendőrségen, majd visszajött a lakásba. A panaszos eközben hívta a lányát. Amikor férje hazaérkezett, a bejelentő lánya is megérkezett a bejárathoz, így a bejelentő a lakásból távozni tudott. Lakásába 2013. május 4-én tért vissza. Másnap este őt férj arra kényszerítette, hogy írjon egy tanúsítványt a rendőrök ellen, mivel ő a két intézkedő rendőrt fel akarja jelenteni, mert szerinte jogszerűtlenül intézkedtek vele szemben. A kényszerítés abból állt, hogy először nyitott tenyérrel mellkasánál megütötte, majd közölte, hogy ha nem szedi össze magát, és nem írja le azt, amit diktál, akkor jön a következő verés. Mivel a bejelentő nagyon megijedt, kényszerűségből leült az asztalhoz és leírta, amit férje diktált. A bejelentőnek azt kellett leírnia, hogy a rendőri intézkedés jogszerűtlen volt, a két rendőr nem léphetett volna be a lakásba, ha a panaszos nem engedi be őket, illetve megalázták azzal, hogy a kezét hátrabilincseltek. A bejelentő elmondani kívánta, hogy a rendőri intézkedést ő kérte, és köszöni, hogy férjét eltávolították a lakásból. A bejelentő elmondta továbbá, hogy ha esetleg a férje a két rendőrt feljelentené, ő hajlandó tanúskodni a két rendőr mellett, mert jogszerűen intézkedtek. A bejelentő a sérelmére elkövetett bántalmazás miatt magánindítvánnyal nem él, elköltözött férjétől és beadta a válópert.

III.

A rendőrkapitányság által csatolt meghallgatási jegyzőkönyvre való tekintettel a Testület munkatársa 2014. február 18-án telefonon vette fel a kapcsolatot P. L.-nével, a panaszos feleségével.

P. L.-né a Testület munkatársának kérdésére úgy nyilatkozott, hogy nem jelent problémát számára felidézni az intézkedés napjának eseményeit, ezért a Testület munkatársával folytatott telefonbeszélgetésről hivatalos feljegyzés készült.

P. L.-né elmondta, hogy az intézkedés napján férje egy prostituáltat vitt fel közös otthonukba, már nem az első alkalommal. Férje erősen ittas volt. A tanú megpróbálta férjét kérdőre vonni a történetekkel kapcsolatban, melyre rendkívül agresszívan reagált – megfenyegette a tanút, és egy alkalommal meg is ütötte. A veszekedés után P. L. a prostituálttal visszavonult a hálószobába, majd elaludt. A tanú a rendőrséget a bántalmazás miatt értesítette, elmondása

szerint a bejelentéskor a diszpécserrel is közölte, hogy férje megütötte. A rendőrök kiérkezésekor a nő már távozott a helyszínről. A tanút a rendőrök a helyszínen nyilatkoztatták, szándékában áll-e feljelentést tenni, ő azonban erre nemmel válaszolt. A tanú szerint a személyazonosság igazolása egyértelműen azért hiúsult meg, mert férje olyan fokban volt ittas, hogy nem találta meg igazolványát. Nadrágját valóban a rendőrök és felesége felé dobta, mondván, keressék meg ők az igazolványt. A tanú emlékezete szerint nem arról volt szó, hogy férje ne akarta volna felvenni papucsát – alkoholos befolyásoltsága miatt egyszerűen nem tudta azt egyedül lábára húzni. A tanú beszámolt arról, hogy a rendőr a panaszossal szemben testi kényszerrel alkalmazott, és kezeit hátrabilincselte, illetve azt is tanúsította, hogy a panaszost valóban papucs nélkül vitték ki a lakásból. A Testület tanácsadójának kérdésére a tanú kifejtette, hogy férje nem tanúsított tevéleges ellenállást, nem támadt a rendőrökre, nem próbált megszökni, csak szóban tett megjegyzéseket az intézkedésre, és passzívan viselkedett. A tanú valóban levitte a papucsot férje után a szolgálati gépjárműhöz, mert nem akarta, hogy mezítláb állítsák elő, ugyanakkor azt határozottan kijelentette, hogy személyi igazolványt nem vitt le neki. A tanúnak arról sem volt tudomása, előkerült-e egyáltalán a személyi igazolvány, vagy sem, ő viszont egyértelműen emlékszik, hogy biztosan nem adta át az igazolványt férjének. P. L.-né elmondta, hogy miután a rendőrök eltávolították férjét a lakásból, ő összecsomagolt, és lányát segítségül hívva távozott a helyszínről. Azóta a válóper a végéhez közelít.

A tanú rendkívül hálás az intézkedő rendőrnek és társának, hogy segítséget nyújtottak neki biztonságos távozásához. P. L.-né megerősítette: egyetlen alkalommal tért vissza a lakásba a történetek után – férje ekkor kényszerítette őt a Testület részére megküldött „tanúsítvány” megírására. A tanú nem is emlékezett rá, mit írt a nyilatkozatban, tekintettel arra, hogy idegállapota rendkívül zaklatott volt férje fenyegetése és a mellkasára mért, nagy erejű ütés miatt.

IV.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, az abból levezethető testi integritáshoz és testi épséghez való jogát, IV. cikk szerinti személyes szabadsághoz való jogát, VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, megfelelő joggalappal kezdeményeztek-e intézkedést a rendőrök a panaszossal szemben otthonában.

a) Az intézkedési kötelezettség kérdésével kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A beadványban foglaltak szerint a panaszos úgy tudja, hogy a rendőröket feltehetőleg valamelyik szomszédjuk értesíthette, csendháborítás miatt, hiszen az intézkedés estében valóban hangosak voltak feleségével.

A rendelkezésekre álló dokumentumok a panaszos fent kifejtett feltételezését nem támasztják alá.

A megküldött parancsnoki kivizsgálás szerint 2013. április 17-én 20 óra 56 perckor a

panaszos felesége, P. L.-né tett bejelentést a Rendőrkapitányság ügyeletére. A bejelentés adatai alapján családi vita alakult ki a bejelentő és férje között – ennek megoldásához kért a feleség rendőri intézkedést. A küldési napló szerint P. L.-né mobiltelefonon tett bejelentése alapján, 20 óra 56 perckor irányítottak rendőrt a panaszos otthonához, családi vita miatt. A küldési napló a bejelentés megtételéhez használt mobiltelefon számát tartalmazza, és rögzíti, hogy a bejelentés 20 óra 50 perckor történt. A Testületnek rendelkezésére állt továbbá egy jegyzőkönyv, mely a panaszos feleségének 2013. május 9-én, a rendőrkapitányság Készenléti Alosztályán tett bejelentését rögzíti. A jegyzőkönyv szintén tartalmazza, hogy az intézkedés napján P. L.-né maga kérte a rendőrség segítségét, mert férje őt ittas állapotban kizavarta lakásukból, egy esetben pedig jobb felkarját megütötte és azt kiabálta, hogy ha nem megy ki a lakásból, úgy hátba vágja, hogy kiköpi a tüdejét.

A panaszos felesége a Testület munkatársának telefonos megkeresésekor megerősítette, hogy ő értesítette a rendőröket az intézkedés napján, és határozottan úgy nyilatkozott, hogy a bántalmazásról is beszámolt a diszpécsernek.

A Testület ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, mely kimondja, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Noha a Testületnek nem állt rendelkezésére a bejelentést rögzítő hangfelvétel, a fentiek alapján tényként kezelhette, hogy az intézkedő rendőrök a panaszos feleségének segélyhívására vonultak ki a helyszínre. A Testület álláspontja szerint a küldési napló adatai, illetve a panaszos felesége által előadottak alapján a bejelentő azért két segítséget a rendőrkapitányságtól, mert testi épségét veszélyben érezte, ami pedig nyilvánvalóan olyan körülmény, mely intézkedési kötelezettséget generál a rendőrség oldalán. Mindezek alapján a Testületben az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a rendőrkapitányság helyesen járt el, amikor járórt küldött a panaszos otthonához.

A Testület álláspontja szerint a rendőr intézkedési kötelezettségét teljesítette, amikor megjelent a panaszos otthonában, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve családi élet integritásához fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet azáltal, hogy a rendőr és társa kivonult lakására a bejelentés valóságtartalmának ellenőrzéséhez.

Mivel a panaszos maga is rögzíti beadványában, hogy felesége engedte be a rendőrt és a közterület felügyelőt, a Testület nem vizsgálta külön, milyen jogi alappal lépett be a rendőr a magánlakás területére.

b) A Testület álláspontja szerint ugyanakkor mindenképpen vizsgálni kell, mennyiben tekinthető a panaszos igazoltatása az intézkedési kötelezettség körébe tartozónak, tekintve, hogy a panaszos teljesen indokolatlannak találta a procedúrát, hiszen otthonában tartózkodott.

Az Rtv. 29. §-ának (1) a) pontja szerint a rendőr, feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrkapitányságról érkezett iratok egyáltalában nem részletezik, pontosan milyen cselekmény elkövetése miatt kellett a helyszínre vonulniuk, mindössze annyiról számolnak be, hogy a panaszos felesége családi vitáról (a rendőri jelentés szerint: „balhéről”) tett bejelentést. Mivel azonban a panaszos felesége következetesen állította, hogy őt férje megütötte és kizárta a lakásból, a Testület – anélkül, hogy állást foglalt volna abban a kérdésben, megfelel-e ez az állítás a valóságnak – abból indult ki, hogy a rendőrök a P. L.-né által előadottak tudatában érkeztek ki a lakáshoz.

A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrkapitányságra érkezett bejelentést véve az intézkedő rendőr alappal feltételezhette, hogy a panaszossal szemben felesége kizárása és a tettlegesség miatt a magánlaksértés szabálysértésének, valamint könnyű testi sértés bűncselekmény elkövetésének gyanúja merülhet fel. Mivel az Rtv. 29. § (1) a) pontja felhatalmazza a rendőrt, hogy bűnüldözési célból igazoltatást végezzen, a Testület az igazoltatás jogalapját megfelelőnek találta. A Testület értékelte továbbá, hogy a panaszos maga is abból indult ki beadványában, hogy veszekedésük hangereje miatt a szomszédokat zavarhatta, ezért a panaszos igazoltatása a közrend védelme érdekében sem tűnik megalapozatlannak.

A Testület a panaszos igazoltatását jogszerűnek találta, és megállapította, hogy az intézkedés nem okozta személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét.

2) A Testület ezt követően a szolgálati fellépés szabályainak betartását vizsgálta.

A panaszbeadványban rögzítettek szerint a panaszos arra ébredt, hogy két rendőr áll a feje felett, azt ordítva, „Keljen fel!”. Miután a rendőrök látták, hogy a panaszos teljesen felébredt, ráordítottak, hogy igazolja magát. A panaszos állítja, hogy az intézkedés okáról és céljáról őt senki sem tájékoztatta, és a rendőrök magukat sem az intézkedés megkezdésekor, sem később nem igazolták.

Az Rtv. 20. §-ának (1) a) pontja szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A rendőrkapitányság az intézkedés kapcsán keletkezett iratokban egyáltalában nem cáfolja a panaszos szolgálati fellépés módjával kapcsolatban tett állításait. A Testület a kapitánysághoz címzett megkeresésében szó szerint idézve azt a kérdést tette fel, hogy mennyiben tettek eleget az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek, különösen a név

és azonosító szám közlése, valamint az intézkedés céljáról való szóbeli tájékoztatás tekintetében. A fentiekre válaszul megküldött parancsnoki kivizsgálásban a r. hadnagy egyértelműen kijelentette, hogy mivel az intézkedő rendőr egyenruhában látta el szolgálatát, őt az egyenruhája és a jelvénye igazolta, és az intézkedés alá vont személy egyébként sem kérte, hogy a rendőr igazolványával és jelvényével, valamint neve megadásával külön igazolja magát. Azzal kapcsolatban külön nem érkezett tájékoztatás a kapitányság részéről, hogy közölte-e a rendőr az intézkedés tényét és célját.

A Testület szükségesnek látja hangsúlyozni, hogy az Rtv. 20. §-ának (1) és (2) bekezdése egymással nem áll alternatív viszonyban. A rendőrt az intézkedés során egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye igazolja, ugyanakkor a rendőr az intézkedés megkezdése előtt ettől függetlenül is köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírtakat minden esetben, automatikusan közölni kell az intézkedés megkezdése előtt, azt az intézkedés alá vont személynek nem kell külön kérnie. Kivételt egyetlen egy eset képez a közlési kötelezettség alól: amennyiben a tájékoztatás az intézkedés eredményességét veszélyezteti, az az intézkedés végére halasztható.

Fenti értelmezést erősíti továbbá a Szolgálati Szabályzat idézett rendelkezése, mely rögzíti, hogy a rendőri intézkedést mindenképpen köszönéssel és megszólítással kell kezdeni, utána pedig közölni kell az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottakat – ezt követően pedig külön rendelkezik a polgári ruhában intézkedő rendőrre vonatkozó speciális szabályokról.

Mivel a rendőrkapitányság nem valószínűsítette eredményességet veszélyeztető körülmény fennállását, és egyáltalában azt sem állította, hogy az intézkedés során bármikor elhangzottak volna az előírtak, a Testület megállapította, hogy az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelező tájékoztatást a rendőr elmulasztotta közölni.

A Testület az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírtak közlésének mellőzése miatt kimondta, hogy a szolgálati fellépés szabályainak be nem tartása miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga sérelmet szenvedett.

3) A panaszos állította, hogy vele az intézkedés során végig kiabáltak, többször ráordítottak.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Megkeresésében a Testület megérdeklődte a rendőrkapitányságtól, hogy milyen hangnemben beszéltek a rendőrök a panaszossal, utalva arra, hogy a panaszos sérelmezte az emelt hangú utasításokat.

Az intézkedő rendőr szóbeli meghallgatásakor elmondta, hogy mindvégig nyugodtan és normál hangnemben beszélt az intézkedés alá vont személlyel, azonban a panaszos erősen ittas állapota miatt többször nem értette az elhangzottakat, ezért felszólításait és közlendőit több alkalommal, valamivel hangosabban is megismételte, hogy a panaszos megértse.

A Testület több állásfoglalásában kifejtett vélekedése szerint az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és

kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület álláspontja szerint a rendőr kommunikációja nem csak annak tartalma miatt lehet sérelmes az emberi méltóságra – a felszólítások kívánatos határozottsága sem indokolhatja, hogy a rendőr az intézkedés alá vont személlyel kiabáljon. A panaszos a személyazonosságának igazolására vonatkozó utasítást saját előadása szerint sem teljesítette, elmondása szerint az intézkedés kezdetén ébredt álmából és „a helyzetet nem igazán értette” – ilyen esetekben a Testület álláspontja szerint – noha az emberi méltóságot tiszteletben kell tartania – a rendőr nem lehet tekintettel az intézkedés alá vont személy egyéni érzékenységre. Figyelembe véve, hogy a panaszos mind a rendelkezésre álló rendőrségi dokumentáció, mind felesége jegyzőkönyvbe vett, illetve telefonon előadott nyilatkozata szerint oly mértékben ittas volt, hogy a közölt felszólításokat nem értette meg azonnal, a Testület elfogadta az intézkedő rendőr arra vonatkozó állítását, hogy ő a panaszos állapota miatt ismételte meg emelt hangon közlendőit.

A fentiek alapján a Testület kimondta, hogy a rendőri felszólítások emelt hangon való közlése nem sértette a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogát.

4) Ezt követően a Testület a kényszerítő eszközök alkalmazásának körülményeit értékelte.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

Ezt a szabályt egészítik ki a Szolgálati Szabályzat 39. §-ában foglalt rendelkezések akként, hogy az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

A bilincs alkalmazásának szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése tovább részletezi. „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) ki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A panaszos véleménye szerint vele szemben nem álltak fent a kényszerítő eszközök alkalmazásának feltételei. Elmondása szerint őt az intézkedés kezdetén kirángatták az ágyból, kezeit hátrabilincseltek, majd pedig végigrángatták a lépcsőházon. A panaszos saját elmondása szerint ellenállást egyáltalán nem tanúsított.

A parancsnoki kivizsgálás megállapította, hogy a panaszos nyugodtan viselkedett, azonban erősen ittas állapotban volt. Az intézkedő rendőr igazolásra szólította fel, melynek nem tett eleget, mert nem találta igazolványát. A r. őrmester felszólította, hogy keresse meg igazolványát, melynek nem tett eleget, majd ruháját az intézkedő rendőr mellé dobta földre, azzal a felkiáltással, hogy „keresd meg te”. Ekkor a r. őrmester őt a „Törvény nevében!” figyelmeztetés előrebocsátásával felszólította, hogy igazolványát adja át, azonban erre a panaszos azt válaszolta, hogy „nem adom”. A fentiek hatására az intézkedő r. őrmester a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert alkalmazott, arccal a falhoz támasztotta, majd közölte vele, hogy őt igazolás megtagadása miatt, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 216. §-ának (1) bekezdése alapján, jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt a kerületi rendőrkapitányságra előállítja. Az intézkedés alá vont személyt a rendszeresített bilincseléssel szökésének megakadályozása, valamint – korábbi agresszivitására való tekintettel – támadásának megelőzése érdekében hátra helyzetben megbilincselte. A bilincselés időtartama 20 óra 50 perctől 21 óra 05 percig tartott.

Az előállítás végrehajtásáról, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés a bilincselés jogalapjaként kizárólag az Rtv. 48. §-ának c) pontját jelöli meg, tehát a panaszossal szemben ezen dokumentum szerint szökése megakadályozása céljából alkalmazták a bilincset.

A Testület álláspontja szerint a rendőrkapitányságon készült iratok nem adják meggyőző indoklását annak, milyen okból volt szükséges kényszerítő eszközöket alkalmazni a panaszossal szemben. A panaszos előadásából és a dokumentációból egyaránt kitűnik, hogy a panaszos a lakásban nem adta át az iratokat a rendőröknek. A parancsnoki kivizsgálás egyértelműen rögzíti, hogy a panaszos kezdetben nyugodtan viselkedett, és elsősorban azért nem tett eleget a felszólításnak, mert nem találta meg az igazolványt. A panaszos ellenállása passzív volt, mindvégig a verbalitás szintjén maradt – a Testület álláspontja szerint önmagában az, hogy egyik ruhadarabját meglehetősen udvariatlan módon a rendőrök és felesége mellé dobta, aktív, fizikai ellenszegülésnek nehezen tekinthető. A panaszossal szemben a rendőr akkor kezdte meg a testi kényszer alkalmazását, amikor kijelentette, hogy az igazolványt nem adja.

Az Rtv. 47. §-a szerinti testi kényszer célja, hogy a rendőr az ellenszegülést testi erővel törje meg, és az intézkedés alá vont személyt cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására kényszerítse. Jelen esetben a testi kényszer alkalmazásának ilyen jellegű funkciója nem volt, tekintve, hogy a panaszos a rendőri jelentések szerint sem tanúsított olyan ellenállást, melynek megtörése testi erőt igényelt volna. A testi kényszer alkalmazásának abban az esetben lehetett volna létjogosultsága, ha például az intézkedő rendőr az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján át kívánta volna vizsgálni a panaszos ruházatát a személyazonosság megállapítása céljából, ő pedig ennek felszólításra sem kívánta volna alávetni magát. Adott helyzetben azonban a testi kényszer alkalmazása nem szolgálta a panaszos személyazonosságának igazolását, önmagában attól még nem került elő a személyi igazolvány, hogy a panaszost a falhoz szorították.

Hasonlóképpen nem látta indokoltnak a Testület a bilincs alkalmazását. A dokumentáció a panaszos passzivitásának megnyilvánulásait részletezi, és bár az iratok hivatkoznak az Rtv. 48. §-ának b) és c) pontjaira, nem fejtik ki, hogy a konkrét helyzetben miből lehetett a támadás, illetve a szökés veszélyére következtetni. A Testület meggyőződése szerint önmagában a szökés absztrakt veszélye nem indokolja a bilincs alkalmazását, ha az intézkedés alá vont személy csupán nem működik együtt, de nem vonja ki magát a rendőri intézkedés alól, az a körülmény pedig, hogy valaki korábban egy családtagjával szemben feltehetőleg agresszívan viselkedett, nem jár azzal szükségszerűen, hogy az intézkedő rendőrt is megtámadná. A jelentések szerint a panaszost a testi kényszer alkalmazását követően mintegy automatizmusként bilincselték meg – az előállításra vonatkozó figyelmeztetés már akkor hangzott el, mikor őt a falhoz nyomták, tehát a rendőr lényegében meg sem kísérelte őt kényszerítő eszközök alkalmazása nélkül bevinni a kapitányságra.

A panaszos viselkedésének vizsgálatakor a Testület támaszkodott továbbá a panaszos feleségének telefonon tett nyilatkozatára, melyben elmondta, hogy férje nem támadt a rendőrökre, és nem is próbált megszökni, csak szóban minősítette az intézkedést.

Mindezek alapján a Testület megállapította a testi kényszer és a bilincs alkalmazásának jogszerűtlenségét, és kimondta, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazása a panaszos emberi méltósághoz való jogát, és az abból levezetett testi integritáshoz való jogát sértette.

A panaszos beadványában utalt arra is, hogy a bilincs használatától válla a mai napig fáj. A panaszos emlékei szerint a rendőrök nem kérdezték meg, hogy keletkezett-e sérülése, csak maguktól bekarikázták, hogy nem.

A Testületnek rendelkezésére állt a panaszos nyilatkozata, melyben kijelentette, hogy sérülése az előállítás során nem keletkezett, és az előállítóból panasz- és sérülésmentesen távozik, „külsérelmi nyom nincs” rajta.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a nyilatkozatokat aláírta, és nem számolt be arról, hogy őt bárki kényszerítette volna az aláírásra, a Testület véleménye szerint még amennyiben valóban előre be is karikázták, hogy sérülése nem keletkezett, neki nem kellett volna nyilatkoznia erről, ha ez nem felelt meg a valóságnak. A panaszos nem utalt arra, hogy láttelelet vetetett volna az intézkedést követően válláról, illetve nem csatolt semmiféle, a sérülést alátámasztó orvosi dokumentumot sem.

A Testület a bilincs alkalmazása miatt nem látta indokoltnak a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelmét is megállapítani.

5) A panaszos előállításával kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

a) A Testület elsőként az előállítás jogalapját vizsgálta.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A Szolgálati Szabályzat 28. §-ának (5) bekezdése továbbá kimondja, hogy az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A rendőrségről érkezett iratok szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állították elő.

A panaszos határozottan állította, hogy felesége a szolgálati gépjárműnél odaadta a rendőröknek személyi igazolványát és lakcímkártyáját, tehát érvelése szerint az előállítás időközben okafogyottá vált, tekintve, hogy személyazonosságát sikeresen megállapították.

A rendőrségről érkezett iratok nem tesznek említést arról, hogy a panaszos felesége az iratokat odaadta volna a szolgálati gépjárműnél a panaszosnak, sőt, az előállítás végrehajtásáról, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés azt is rögzíti, hogy a panaszos adatait bemondás alapján ellenőrizték a kapitányságon.

A panaszos által csatolt, felesége kézírásával készült tanúsítvány elnevezésű irat szerint „utólag derült ki”, hogy az igazolvány a panaszos ruházatában volt – ezt az iratot azonban a Testület vizsgálata során nem értékelte, figyelembe véve, hogy az irat P. L.-né rendőrkapitányságon tett bejelentése szerint kényszer hatására keletkezett.

Felhasználta azonban a Testület P. L.-né a Testület munkatársának tett nyilatkozatát, melyben egyértelművé tette, hogy ő csak a papucsot vitte le férje után, és neki arról nincs is tudomása, előkerült-e egyáltalán az igazolvány.

Mivel a tanú kétséget kizárólag emlékezett rá, hogy ő az igazolványt a panaszosnak nem adta át, a rendőrkapitányságról érkezett iratok szerint pedig az adatokat bemondás alapján kellett ellenőrizni, a Testület arra a következtetésre jutott, hogy az igazolvány nem lehetett a panaszosnál. Tekintettel arra, hogy a panaszos felesége megerősítette, hogy a panaszos személyazonosságának igazolásakor egyik ruhadarabját a rendőrök felé dobta, és azt mondta, „keresd meg te”, a Testület álláspontja szerint a rendőrök cselekményét helyesen értékelték a személyazonosság igazolásának megtagadásaként.

A fentiek alapján a Testület megállapította, az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított a panaszos előállításához, ezért a jogalap tekintetében a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítás mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése továbbá kimondja, hogy az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Ahogy az a Testület a fentiekben már tisztázta, a panaszos előállítására azért került sor, mert személyazonosságának igazolását megtagadta. A rendelkezésre álló dokumentumok áttanulmányozása során a Testület azt a kérdést próbálta feltárni, hogy sor került-e a rendőrkapitányságon bármilyen olyan eljárási cselekmény elvégzésére, amely a panaszos előállításának szükségességét kétséget kizáróan indokolta.

A Testület erre a kérdésre nemleges választ adott. A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszost a rendőrkapitányságon nem hallgatták meg, és közreműködésével semmilyen eljárási cselekmény elvégzésére nem került sor. Adatait a kapitányságon is bemondásra ellenőrizték – a Testület álláspontja szerint erre a helyszínen is lehetőség nyílt volna, ráadásul a helyszínen a panaszos otthonában tartózkodott, személyazonosságát felesége valóban igazolhatta volna, nem volt tehát az előállításnak olyan célja, mely az intézkedés szükségességét feltétlenül indokolta.

A megismert összes körülményre tekintettel a Testület a panaszos előállítását aránytalannak, a panaszos személyes szabadságát sértőnek ítélte meg.

A Testület a fentiekhez mindenképpen szükségesnek látja hozzátenni, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény 6. §-ának (2) a) pontja lehetővé teszi a rendőrség számára az ideiglenes megelőző távoltartás hivatalbóli elrendelését, a helyszíni intézkedése során észlelt hozzátartozók közötti erőszakra vonatkozó tények alapján. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint a rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást akkor rendeli el, ha az eset összes körülményéből, így különösen a bántalmazó és a bántalmazott által előadott tényekből, a hozzátartozók közötti erőszak helyszínéből, a hozzátartozók közötti erőszakra utaló jelekből, a bántalmazó és a bántalmazott magatartásából és egymáshoz való viszonyából a hozzátartozók közötti erőszak elkövetésére megalapozottan lehet következtetni. Az ideiglenes megelőző távoltartást a (3) bekezdésben foglalt esetben a rendőrség 72 órára rendeli el.

6) A panaszos számos egyéb, kifejezetten az előállítás körülményeihez kapcsolódó sérelmet is megfogalmazott beadványában.

a) A panaszos beszámolt róla, hogy papucs nélkül vitték át a rendőrök a lépcsőházban.

Az Rtv. 2. és 15. §-ain túlmenően a Testület ehelyütt felhívja az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdését is, amely szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A rendőrkapitányság a panaszos előadását a lábbeli hiányával kapcsolatban egyáltalán nem cáfolta. Az intézkedő rendőr a r. hadnagyot szóbeli meghallgatása során tájékoztatta, hogy ő még a lakásban többször felszólította az előállított személyt, hogy papucsát vegye fel, mivel elő fogják állítani a kerületi rendőrkapitányságra. A kérésnek a panaszos nem tett eleget, pedig ez saját érdekét szolgálta volna. A r. hadnagy úgy véli, hogy „ha az előállított lábbeli nélkül kíván közlekedni, az intézkedő rendőr nem kényszerítheti annak felvételére”.

A panaszos felesége nyilatkozatában szintén megerősítette, hogy férjének ő vitte le a papucsot a szolgálati gépjárműhöz, tehát a rendőr és társa mezítláb vitte le a panaszost a lépcsőházban. A tanú emlékezete szerint nem arról volt szó, hogy férje ne akarta volna felvenni papucsát – alkoholos befolyásoltsága miatt egyszerűen nem tudta azt egyedül lábára húzni.

A Testület álláspontja szerint minden körülmény arra utal, hogy az erősen ittas panaszos – aki a rendelkezésre álló adatok szerint tevékeny ellenállást nem tanúsított az intézkedéssel szemben – nem volt olyan állapotban, hogy egyedül felhúzza a lábbelit. Az intézkedés tavaszi időpontjára való tekintettel a lábbeli hiánya a lépcsőházban a panaszos testi épséghez való jogát nem veszélyeztette, ugyanakkor az Rtv. 2. §-ában rögzített, az emberi méltóság védelmére vonatkozó követelmény értelmében elvárható lett volna, hogy a panaszos papucsát vagy a rendőr, vagy a körzeti megbízott magával vigye az előállítás megkezdésekor. A papucsot végül a panaszos felesége levitte a szolgálati gépjárműhöz – ez a körülmény azonban nem menti a rendőrök mulasztását.

A Testület tehát a mezítláb megkezdett előállítás miatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét.

b) A panaszos elmondta, hogy egyedül ült hátul a rendőrautóban, de hátrabilincselte kezei miatt ide-oda csapódott, feje így többször az autó ablakának ütődött.

Megkeresésében a Testület a fentiekkel kapcsolatban megkérdezte a rendőrkapitányságot, bekapcsolták-e a panaszos biztonsági övét beszállításakor.

A kapitányság tájékoztatása szerint a kapitányság épületébe való szállítás közben a panaszos biztonsági övét az intézkedő rendőr nem csatolta be, mivel végig mellette ült a közterület-felügyelet szolgálati gépjárművének hátsó ülésén. A járművet a közterület-felügyelet munkatársa vezette. Az az állítás tehát, hogy a panaszos egyedül foglalt helyet a hátsó ülésen, nem felel meg a valóságnak.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 48. §-ának (4) bekezdése szerint a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

Ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint nem kell becsatolni az övet

- „a) a hátramenetben közlekedő gépkocsi vezetőjének;
- b) a taxi gépkocsi vezetőjének, ha taxi üzemmódban utast szállít;
- c) a mentő gépkocsi betegellátó terében utazóknak, ha a becsatolás a beteg állapotának romlását okozhatja, a betegellátást akadályozza;
- d) a lakott területen menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;
- e) a lakott területen kívül menetrend szerinti személyszállítás végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;
- f) az autóbuszban szállított 3. életévét még be nem töltött gyermeknek;
- g) annak, aki külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik”.

A KRESZ idézett rendelkezése szerint az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzítenie az olyan járműben, melynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel. A KRESZ taxative számba veszi azokat az eseteket, melyekben az öv használata mellőzhető, jelen helyzet azonban nem szerepel a felsoroltak között. Tekintettel arra, hogy hátrabilincselte kezeivel a panaszos nem rögzíthette magát az övvel, erről mindenképpen az intézkedő rendőrnek kellett volna gondoskodnia. A Testület álláspontja szerint a panaszos itt as állapotának fényében egyáltalán nem magától értetődő, hogy a biztonsági öv rögzítése megakadályozta volna fejének az ablakhoz ütődését, azonban a biztonsági övet mindenképpen be kellett volna csatolni, akár ült a panaszos mellett valaki, akár nem – hiszen öv nélkül, egy esetleges baleset bekövetkezésekor a panaszos mellett helyet foglaló rendőr sem tudta volna kivédeni a panaszos testi épségének sérelmét.

A Testület álláspontja szerint a panaszos beszállításának módja az intézkedés alá vont személy testi épséghez való jogát veszélyeztette.

c) A panaszos úgy véli, hogy az előállításról szóló igazolás nem volt megfelelő, tekintettel arra, hogy azon nem szerepelt az intézkedés konkrét oka, illetve hibás tájékoztatást tartalmazott azzal kapcsolatban, hogy hány napon belül fordulhat panaszával a Testülethez.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Az Rtv. intézkedés idején hatályos 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

A panaszos állításait a rendőrkapitányságon készült igazolás megküldött példányai alátámasztották. Az igazolás tartalmazza, hogy a panaszos 20 óra 40 perctől 21 óra 35 percig személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés foganatosítása miatt a rendőrkapitányság épületében tartózkodott, arra azonban nem utalt, hogy miért. Az igazoláson szereplő tájékoztatás szerint az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőri intézkedéssel szemben az intézkedéstől, illetőleg a jogsérelemtől történő tudomásszerzéstől számított 8 napon belül terjeszthető elő panasz a Testületnél, illetve az Rtv. 93/B. § (1) bekezdése alapján az intézkedéstől számított 30 napon belül az intézkedést foganatosító rendőri szervnél, mely a panaszt közigazgatási eljárásban bírálja el.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdésének értelmében az előállítottat vagy szóban, vagy írásban mindenképpen tájékoztatni kell az előállítás okáról. A Testület jelen állásfoglalás IV. részének 2. pontja alatt már megállapította, hogy a panaszost az intézkedés során elmulasztották tájékoztatni az intézkedés mértékéről, tehát különösen fontos lett volna, hogy az előállítás jogszabályi alapját legalább az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson szerepeltessék.

Az igazoláson – az Rtv. intézkedés idején hatályos 93. §-ának (1) bekezdésével ellentétben – valóban tévesen szerepel, hogy az intézkedés alá vont személy az intézkedéstől számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni, ezzel kapcsolatban a rendőrkapitányságtól sem érkezett cáfolat a Testülethez. A Testület álláspontja szerint a határidő hibás feltüntetése alkalmas lehet arra, hogy egy a későbbiekben panaszt tenni szándékozó személyben azt a téves benyomást keltsse, panaszának megtétele 8 napon túl hiábavaló, hiszen azt az illetékes szerv elkésztettségére hivatkozva el fogja utasítani.

A nyomtatvány hiányosságai és téves tartalma miatt a Testület indokoltnak látta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét megállapítani.

d) A panaszos végül sérelmezte, hogy hiába szeretett volna beszélni a kapitányságvezetővel, ezt nem tették lehetővé számára, elfoglaltságára hivatkozva.

Ezzel kapcsolatban a rendőrkapitányság a Testületet arról tájékoztatta, hogy a panaszos nem jelezte, hogy, a kapitányságvezetővel beszélni kívánna, sőt, amikor az Ügyeletes Tiszt nyilatkoztatta esetleges panaszairól, akkor sem közölte igényét. A r. hadnagy hozzáfűzte, hogy a kapitányságvezetőnek minden hónap első hétfőjén van fogadónapja, melyre előzetes egyeztetés alapján bárki bejelentkezhet – a panaszos ezzel a lehetőséggel nem élt.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Az Rtv. nem tartalmaz olyan kötelezettséget, hogy az intézkedés alá vont személy kérésére neki előállítása során lehetőséget kellene biztosítani a kapitányságvezetővel való konzultációra. Kérdéses ugyanakkor, hogy az Rtv. 24. §-a szerinti segítségnyújtás körében elvárható-e az intézkedő rendőröktől, hogy egy előállítás esetén biztosítsák ennek lehetőségét.

Jelen esetben az intézkedő rendőr és a panaszos előadása egymásnak ellent mond abban a kérdésben, megfogalmazott-e ilyen kérdést a panaszos egyáltalán. Ugyanakkor tekintetbe véve, hogy az Rtv. nem biztosít kifejezetten ilyen jogot a személyes szabadságában korlátozott személynek, a Testület álláspontja szerint pedig a működés eredményességét veszélyeztetné, ha a kapitányságvezetőnek kérésre minden egyes

személyes szabadságában korlátozott személlyel beszélnie kellene, ezért a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga még akkor sem szenvedhetett sérelmet, ha kérésének nem tudtak eleget tenni.

V.

A Testület álláspontja szerint a rendőr intézkedési kötelezettségét teljesítette, amikor megjelent a panaszos otthonában, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz, illetve családi élet integritásához fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet ezzel összefüggésben. A Testület a panaszos igazoltatását jogszerűnek találta, és megállapította, hogy az intézkedés nem okozta személyes adatok védelméhez fűződő jogának sérelmét. A Testület az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírtak közlésének mellőzése miatt kimondta, hogy a szolgálati fellépés szabályainak be nem tartása a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét okozta. A rendőri felszólítások emelt hangon való közlése nem sértette a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát. A Testület megállapította a testi kényszer és a bilincs alkalmazásának jogszerűtlenségét, és kimondta, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazása a panaszos emberi méltósághoz való jogát, és az abból levezetett testi integritáshoz való jogát sértette. A Testület a bilincs alkalmazása miatt nem látta indokoltnak a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelmét is megállapítani.

A fentiek alapján a Testület megállapította, az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított a panaszos előállításához, ezért a jogalap tekintetében a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült. A megismert összes körülményre tekintettel ugyanakkor a Testület a panaszos előállítását aránytalannak, a panaszos személyes szabadságát sértőnek ítélte meg. A Testület a mezítláb megkezdett előállítás miatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét is, a panaszos beszállításának módja miatt pedig a testi épség veszélyeztetését. A nyomtatvány hiányosságai és téves tartalma miatt a Testület indokoltnak látta a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapítani, azt azonban nem találta alapvető jogot sértőnek, hogy a panaszos nem beszélhetett a kapitányságvezetővel.

A Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és állásfoglalását megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2014. február 25.

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Dr. Lukács Tamás
testületi tag